

AKADEMIE MÚZICKÝCH UMĚNÍ V PRAZE
HUDEBNÍ A TANEČNÍ FAKULTA

HUDEBNÍ UMĚNÍ
VIOLONCELLO

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

**VIOLONCELLOVÁ LITERATURA A. PIATTIHO V KONTEXTU
21. STOLETÍ**

JOSEF ŤUPA

Vedoucí práce: prof. Miroslav Petráš

Oponent práce: odb. as. Mikael Ericsson

Datum obhajoby: 4. 6. 2019

Přidělovaný akademický titul: BcA.

Praha, 2019

ACADEMY OF PERFORMING ARTS IN PRAGUE

MUSIC AND DANCE FACULTY

ART OF MUSIC

CELLO

BACHELOR'S THESIS

**A. PIATTI'S CELLO COMPOSITIONS IN THE CONCEPT OF
21st CENTURY**

JOSEF ŤUPA

Thesis Supervisor: prof. Miroslav Petráš

Thesis Opponent: odb. as. Mikael Ericsson

Date of thesis defense: 4. 6. 2019

Academic title granted: BcA.

Prague, 2019

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci na téma
Violoncellová literatura A. Piattiho v kontextu 21. století
vypracoval samostatně pod odborným vedením vedoucího práce a s použitím
uvedené literatury a pramenů.

Praha, dne .....

.....
podpis diplomanta

Upozornění

Využití a společenské uplatnění výsledků diplomové práce, nebo jakékoliv nakládání
s nimi je možné pouze na základě licenční smlouvy, tj. souhlasu autora a AMU
v Praze.

Poděkování

Děkuji tímto profesoru Miroslavu Petrášovi, vedoucímu práce, za poskytnutí některých pramenů z jeho soukromého archivu, které byly nápomocny během výzkumu a odrazily se na jeho výsledcích, a za pomoc při zpracování notových ukázek. Dále děkuji Carolině Giacomini za pomoc s překladem pramenů z italštiny, Petře Vindyšové a Juditě Škodové za pomoc při překladu daných částí práce do angličtiny a Ondřeji Reichmannovi za asistenci v oblasti techniky.

Anotace

Práce seznamuje se životem italského skladatele a violoncellisty Carla Alfreda Piattiho a dále s jeho skladatelským dílem. Poté zkoumá využívanost této literatury v současné praxi v oblasti českých i mezinárodních soutěží, konkurzních řízení ve velkých českých orchestrech a českého hudebního školství. Práce dospívá k závěru, že z celého katalogu skladeb A. Piattiho, zkomponovaných pro violoncello, je v současné době obligátně využíváno v praxi jen jedno jediné jeho dílo.

Annotation

In the first part, the thesis presents a biography as well as composition work of the Italian composer and cellist Alfredo Piatti. Then it examines the frequency of use of his cello literature in practice by both Czech and international competitions, auditions of the greatest Czech orchestras and also the Czech music education system.

As a conclusion, the thesis states the fact that from whole the Piatti's catalogue of works for cello, there's only one opus being used as an obligatory piece in recent practice.

Klíčová slova

Alfredo Piatti, violoncello, cello, violoncellová literatura, 12 capriccií op. 25

Obsah

Úvod.....	10
1. Carlo Alfredo Piatti.....	11
1.1 Život violoncellisty a skladatele.....	11
1.2 Dílo.....	14
1.2.1 Díla pro violoncello a orchestr.....	15
1.2.2 Díla pro dvě a více violoncell.....	16
1.2.3 Díla pro violoncello a klavír.....	17
1.2.4 Díla pro sólové violoncello.....	20
1.2.5 Díla pro ostatní nástroje a zpěv.....	20
1.2.6 Díla editorská.....	21
1.3 Současnost.....	21
2. Užití violoncellové literatury Alfreda Piattiho ve 21. století.....	23
2.1 Soutěže.....	23
2.1.1 Violoncellová soutěž Jana Vychytila.....	23
2.1.2 Beethovenův Hradec.....	24
2.1.3 Pražské jaro.....	24
2.1.4 Heranova violoncellová soutěž.....	25
2.1.5 Queen Elisabeth Competition.....	26
2.1.6 Internationaler Musikwettbewerb der ARD.....	26
2.1.7 Tchaikovsky Competition.....	27
2.2 Konkurzní řízení.....	27
2.3 Školství.....	28
2.3.1 Základní umělecké školy.....	29
2.3.2 Střední školy.....	29
2.3.3 Vysoké školy.....	31
2.3.3.1 Akademie múzických umění v Praze.....	31
2.3.3.2 Ostravská univerzita.....	31
2.3.3.3 Janáčkova akademie múzických umění v Brně.....	32
3. 12 capriccií pro violoncello solo op. 25.....	33
3.1 Capriccio č. 1.....	33
3.2 Capriccio č. 2.....	34
3.3 Capriccio č. 3.....	35
3.4 Capriccio č. 4.....	36
3.5 Capriccio č. 5.....	37
3.6 Capriccio č. 6.....	38
3.7 Capriccio č. 7.....	39
3.8 Capriccio č. 8.....	40
3.9 Capriccio č. 9.....	41
3.10 Capriccio č. 10.....	42
3.11 Capriccio č. 11.....	43
3.12 Capriccio č. 12.....	44
Závěr.....	46
Seznam literatury.....	50
Knižní prameny.....	50
Elektronické prameny.....	50
Osobní prameny.....	52
Seznam příloh.....	54

Obrázky.....	54
Notové ukázky.....	54

Seznam zkratek a hesel

- např.: například
- aj.: a jiné, jiných
- atd.: a tak dále
- č.: číslo, čísla
- op.: opus
- *: narozen, narozena
- cit.: citováno

Úvod

Práce se zabývá osobností italského violoncellisty a skladatele Alfreda Piattiho a využívání jeho literatury pro violoncello v současné době. První kapitola představí osobnost A. Piattiho. Bude uveden životopis a dílo tohoto skladatele společně se zajímavostmi z historie i současnosti. Kapitola poskytne co možná největší množství informací o tomto skladateli, které se podaří získat z dostupných pramenů.

Ve druhé kapitole, věnované výzkumu, bude zkoumána využívání a četnost zastoupení violoncellové literatury A. Piattiho v současné praxi. Kapitola se zaměří na co nejširší okruh různých oblastí hudební praxe, například na soutěže, konkurzní řízení nebo pedagogickou oblast. Vzhledem k množství informací, které by výzkum přinesl, kdyby tyto údaje byly zkoumány plošně napříč historií a celosvětově, bude výzkum ve druhé kapitole omezen časově pouze na období od roku 2000 do současnosti (2019) a místně pouze oblast České republiky. Údaje ze zahraničí či historické údaje budou uvedeny buď pro zajímavost, nebo pro srovnání prostředí České republiky s prostředím zahraničním (např. v oblasti soutěží). V závěru práce bude výzkum vyhodnocen a na základě výsledků bude stanoveno a shrnuto, jakým způsobem a jak četně se violoncellová literatura A. Piattiho využívá v současné praxi hry na violoncello. Dalším cílem výzkumu je postavit vedle sebe množství literatury, které je k dispozici s literaturou, která je reálně užívána. Dále budou díla A. Piattiho zasazena do kontextu ostatní, v současnosti užívané, violoncellové literatury.

1. Carlo Alfredo Piatti

Obrázek č. 1

Kapitola věnovaná osobnosti Alfreda Piattiho (dále jen A. Piatti) představí nejprve informace o jeho životě. Dále se pak bude věnovat jeho skladatelskému dílu se zaměřením na literaturu pro violoncello.

A. Piatti je v současné době znám převážně v oblasti violoncellové literatury, ať už v interpretační či pedagogické praxi. Obecně existuje jen málo dobře dostupných pramenů, ze kterých lze čerpat informace jiné, než ty o jeho skladatelské tvorbě. Mnohé z pramenů, kde lze čerpat informace nejen o jeho díle, ale i například informace životopisné či historické, jsou pak často cizojazyčné a nebyly přeloženy do češtiny. V českojazyčné literatuře lze nejlepší informace vyhledat v knize VIOLONCELLO dějiny, literatura, osobnosti, sepsané Ivanem Měrkou a publikované ostravským vydavatelstvím MONTANEX. Tato kniha je také považována za jedno ze stěžejních děl v oblasti dějin a literatury tohoto nástroje, která vyšla v českém jazyce. Nabízí jeden z nejlepších přehledů osobností jakkoli spojených s violoncellem a zároveň i nejlepší přehled veškerého repertoáru tohoto nástroje. To vše přehledně zasazeno do historického i věcného kontextu. Tato kniha je zároveň hlavním českojazyčným pramenem této kapitoly. Ta je dále doplněna informacemi, získanými z odborných webových stránek, elektronických knih a dalších pramenů v jiných jazycích, převážně v angličtině a italštině.

1.1 Život violoncellisty a skladatele

A. Piatti, celým jménem Carlo Alredo Piatti se narodil 8. ledna roku 1822. Jeho rodištěm byla čtvrť severoitalského města Bergamo Borgo Canale. Byť se později stal uznávaným violoncellistou, první hudební vzdělání získával od pěti let v oboru housle, a to od svého otce Antonia Piattiho (*1801), který sám byl dobrým houslistou a vedoucím orchestru v Bergamu.¹ Toto historické období samo o sobě je velmi bohaté na jména italských interpretů obecně. Souvisí to se vznikem největších a nejslavnějších houslařských dílen na světě, původ většiny z nichž je situován právě do Itálie (Amati, Stradivari, Guarneri aj.) Italové tak měli k nástrojům z těchto dílen a k zástupcům oboru houslařství obecně

¹ Ivan Měrka. *VIOLONCELLO dějiny, literatura, osobnosti*. Ostrava: MONTANEX, 1995. s. 300-301.

v podstatě bezprostředně blízko, a velké množství z nich se věnovalo hře na nástroj, neboť to v určitých kruzích bylo bráno víceméně jako samozřejmost².

A. Piatti sám se pak jako sedmiletý rozhodl, že chce v hudebním vzdělání pokračovat, ovšem ve hře na violoncello. Ve hře na tento nástroj jej vzdělával jeho strýc Gaetano Zanetti, violoncellista divadelního orchestru v Bergamu. Gaetano Zanetti byl jednak dobrým hráčem, a jednak dobrým pedagogem. Po dvou letech výuky se mladý A. Piatti vypracoval na takovou úroveň, že jeho strýc požádal, aby se i on mohl stát členem divadelního orchestru. Krátce nato G. Zanetti zemřel a A. Piatti byl zvolen jeho nástupcem v divadelním orchestru. Jakožto hráč velmi zaujal tehdejšího koncertního mistra orchestru („Maestro di Capella“). Ten ho vybral pro sólové vystoupení na jednom z festivalů, kde divadelní orchestr z Bergama vystupoval. Následně desetiletý A. Piatti získal pětileté stipendium na konzervatoři v Miláně, kde v letech 1832 až 1837 studoval pod vedením Vincenza Merighiho (1795 - 1849). Ten měl být původním a právoplatným interpretem onoho sólového výkonu na festivalu ve městě Caravaggio, na základě čehož s přijetím A. Piattiho ke studiu na konzervatoři nesouhlasil. Ovšem díky talentu, který mladý A. Piatti projevil, byla tato jeho oponentura neúspěšná.³ Po ukončení studia na konzervatoři v Miláně A. Piatti ve věku patnácti let debutoval 21. září roku 1837 koncertem v divadle La Scala v Miláně. Mimo jiné hrál i skladby z vlastní tvorby. Jako odměnu za tento koncert pak obdržel mistrovský nástroj. Následně se vrátil do rodného Bergama.

V Bergamu pak A. Piatti dále působil jako hráč divadelního orchestru. Stále však přicházelo více příležitostí a nabídek pro sólová vystoupení a mladý violoncellista začal podnikat pracovní cesty, které postupem času nabíraly stále širší okruh. První cesty a koncerty proběhly v rámci jeho rodné Itálie (Turín, Benátky, Padova), ale postupem času se nabídky rozšířily a A. Piatti vystupoval například ve Vídni. Když se pak ve čtyřicátých letech 19. století vracel z koncertního turné kvůli nemoci zpět do Bergama, byl mu přestupnou stanicí Mnichov. Zde se A. Piatti seznámil s Ferencem Lisztem (1811 – 1886) a v roce 1843 s ním zde vystoupil na společném koncertě. Zajímavostí je, že tento koncert odehrál A. Piatti na zapůjčený nástroj. Své violoncello byl totiž nucen kvůli nedostatkům prostředků spojeným s nemocí prodat, a do Mnichova tak dorazil bez vlastního nástroje. O rok později, po úspěšném vystoupení v Německu (kromě Mnichova vystupoval A. Piatti

---

2 Julius Bächli. *Von Boccherini bis Casals*. Zürich: Panton-Verlag, 1961. s 48.

3 *Alfredo Piatti official website* [online]. 2004 [cit. 24. 3. 2019]. Dostupné z: <http://www.alfredopiatti.com>.

také v Drážďaněch či Frankfurtu), přijal A. Piatti pozvání F. Liszta a odjel za ním do Paříže. I zde několikrát úspěšně vystoupil, ať už na veřejných koncertech či soukromých recepcích. Kromě interpretace děl jiných skladatelů předvádí A. Piatti na koncertech i svá vlastní díla, která průběžně komponuje. V Paříži také darem získal mistrovský nástroj z houslařské dílny Amati. Ve stejném roce, tedy roku 1844 navštívil A. Piatti poprvé Anglii. V Londýně po velmi úspěšném debutu získal místo v orchestru italské opery. Během pobytu v Anglii vystoupil A. Piatti na mnoha koncertních pódíích, vždy s jednoznačným úspěchem. Mimo jiné absolvoval i koncertní turné po tehdejších anglických provinciích. Vystoupil například ve Skotsku či Irsku. Jeho tónová kvalita, dokonalá intonace a technická úroveň začaly být pověstné.

Z A. Piattiho se pomalu stával věhlasný virtuóz, jehož úspěch například předčil i úspěch v té době výrazně známějšího skladatele a klavírního virtuóza Felixe Mendelssohna-Bartholdyho (1809 – 1847), s nímž se A. Piatti potkal na jednom pódiumu na koncertě London Philharmonic v červnu roku 1844.

Po úspěšném, ne však dlouhém pobytu v Anglii se A. Piatti vrátil zpět do Itálie, krátce poté vycestoval v rámci koncertní činnosti do Ruska, a roku 1846 vykonal svou druhou návštěvu Anglie. S ohledem na jeho předchozí úspěchy v této zemi dostal ihned mnoho nabídek. Kromě mnoha koncertních příležitostí mu bylo zpět nabídnuto i jeho místo v orchestru italské opery. V Anglii zůstal A. Piatti tentokrát o něco déle a vystoupil na nejprestižnějších koncertních pódíích, ať už jako sólový, komorní či orchestrální hráč. Kromě aktivní koncertní činnosti se věnuje i tvorbě skladatelské. V tomto období píše svá největší díla pro violoncello, například svých šest sonát. Od roku 1859 se stává členem tzv. „Populárních koncertů“ (Populars concerts), v rámci kterých pravidelně vystupuje jako sólista, a to i se svými vlastními kompozicemi (právě pro tyto koncerty zkomponoval například výše zmíněné sonáty). Členem této instituce je až do roku 1898, kdy odchází do penze.

Mimo koncertní a skladatelské činnosti působil v této době A. Piatti také jako editor. Tento počín úzce souvisel s jeho pedagogickým působením. Během svého druhého pobytu v Anglii se stal pedagogem Královské hudební akademie v Londýně a vychoval řadu žáků, z nichž jmenujme například Roberta Hausmanna, Hugo Beckera aj.

A. Piatti žil a působil v Londýně jako koncertní hráč, editor, skladatel a pedagog až do roku 1898, kdy odešel do penze a vrátil se do rodné Itálie. Do té doby Itálii několikrát navštívil, vzhledem ke své vytíženosti v Anglii tomu tak však bylo velmi zřídka. Přesto byl však ve své rodné zemi přijímán velmi vřele a od svých krajanů měl velkou podporu, mnohdy i materiální, neboť jeho přátelé z Bergama a okolí mu velmi často finančně vypomáhali v těžkých situacích.

Poté, co se A. Piatti vrátil natrvalo do Itálie prožil poslední roky svého života v rezidenci své dcery hraběnky Lochisové v Crocetta di Bergamo. Po zbytek života zde žil v kruhu svých nejbližších a těšil se relativně dobrému fyzickému i duševnímu zdraví, které se lehce zhoršilo až v posledním roce jeho života. A. Piatti zemřel 18. července roku 1901 v rezidenci jeho dcery. Byl pohřben v rodinné hrobce rodu Lochisů, neboť za jednoho z příslušníků tohoto rodu se provdala jediná jeho přeživší dcera.

1.2 Dílo⁴

Skladatelské dílo A. Piattiho není v zásadě nijak zvlášť rozsáhlé, alespoň ne tak, aby bylo nutné jej dělit na četné množství jednotlivých podkapitol, které pak by samy osobě byly i tak rozsáhlé. I přesto je určité dělení jeho díla na několik skupin vhodné. Různé zdroje pak dílo dělí v zásadě dvěma různými způsoby. Prvním způsobem je dělení dle formy děl. Takto pak vznikají skupiny sonát, koncertů, komorních skladeb atd. Druhý způsob dílo rozděluje dle nástrojového obsazení jednotlivých děl. Tímto rozdělením pak vzniknou skupiny děl pro violoncello a orchestr, violoncello a klavír, díla pro dvě violoncella atd. Třetí variantou je pak chronologicky seřazený přehled děl podle katalogu opusových čísel. Bohužel ne všechna díla A. Piattiho jsou však opusovými čísly opatřena, a proto by pak bylo nutné vytvořit další doplňující seznam děl bez opusových čísel, případně tato díla vynechat. Toto dělení se tak při zpracování informací ukázalo jako nejméně přehledné. V knize *VIOLONCELLO dějiny, literatura, osobnosti* Ivana Měrky nalezneme přehledný výčet díla A. Piattiho řazený dle nástrojového obsazení. Stejný způsob rozdělení díla je zvolen i v níže uvedených podkapitolách, neboť funguje jako nejpřehlednější. Pokud to je možné, jsou názvy děl přeloženy do češtiny.

---

4 Ivan Měrka. *VIOLONCELLO dějiny, literatura, osobnosti*. Ostrava: MONTANEX, 1995. s. 301.

1.2.1 Díla pro violoncello a orchestr

Pro lepší přehlednost následujícího výčtu jsou nejprve uvedeny nástrojové koncerty, poté ostatní skladby.

- Koncert číslo 1 B dur op. 24, třívěťý koncert pro violoncello a orchestr. 1. věta Allegro moderato, 2. věta Larghetto, 3. věta Finale. V současné době k dostání např. ve vydavatelství Simrock. Poprvé vydán roku 1872.
- Koncert číslo 2 d moll op. 26, třívěťý koncert pro violoncello a orchestr s podtitulem „Studienkonzert“. 1. věta Maestoso, 2. věta Andante lento, 3. věta Allegro vivo. V současné době k dostání např. ve vydavatelství Hofmeister, poprvé vydán roku 1877.
- Koncert číslo 3 g moll, nedokončené dílo, existuje pouze první věta Allegro maestoso a fragment nedokončené druhé věty Largo⁵.
- Concertino in a op. 18, v současné době k dostání např. u vydavatelství Offenbach, poprvé vydáno roku 1863.
- Air Baskyrs op. 8, v současné době dostupný např. u vydavatelství Schott, poprvé vydán roku 1848. Skladba, kterou A. Piatti zkomponoval během svého pobytu v Rusku okolo roku 1845. Skladba odráží folklór oblasti dnešního Baškortostánu, jedné z republik Ruské federace, která se nachází v jižním Uralu. V této zeměpisné oblasti se prolínají prvky turecké a tatarské kultury. A. Piattiho inspirovalo ke kompozici této i dalších skladeb s folklórním charakterem setkání s příslušníkem národa Baškirů⁶ v Petrohradu.
- Fantasia romantica, v současné době dostupná např. u vydavatelství Schlesinger, poprvé vydána roku 1844.
- Prosba d moll (Entreaty či Supplication), v současné době dostupná např. u vydavatelství Brockhaus, poprvé vydána roku 1898. Dostupné jsou verze pro violoncello a orchestr a dále verze pro violoncello a smyčcový orchestr. Obě dvě verze napsal sám skladatel. Skladba pochází z roku 1894, tedy z konce skladatelova života. Skladatel se snaží tónem violoncella napodobit lidský hlas.

⁵ *Alfredo Piatti official website* [online]. 2004 [cit. 24. 3. 2019]. Dostupné z: <http://www.alfredopiatti.com>.

⁶ Popř. Baškyrů, zdroje se v překladu do češtiny v pravopise liší.

- Morceau de Concert pro violoncello a orchestr⁷
- Téma s variacemi, ve vydavatelstvích v současné době nedostupné. Skladba, kterou A. Piatti zkomponoval pro příležitost ukončení studia na konzervatoři v Miláně roku 1837. Tato skladba zároveň existuje i v úpravě pro violoncello a klavír (viz níže).⁸
- Variace na ruské písně op. 16, vydalo např. vydavatelství Schott, skladba pochází z roku 1844, kdy A. Piatti pobýval v Rusku. V díle je variačně zpracováno ruské lidové téma.
- Fantazie na několik motivů z opery Gemma di Vergy Geatana Donizettiho (1828 - 1837), skladba z roku 1840.⁹
- Vzpomínka na Beatrici Tenda pro violoncello a orchestr¹⁰
- Rondo sulla Favorita pro violoncello a orchestr¹¹
- „The race“ pro violoncello a smyčcový orchestr¹²
- Serenata pro dvě violoncella a orchestr, v současné době dostupná v podobě rukopisu autora. Dílo pochází z roku 1885. Tato skladba stojí na pomezí dvou skupin děl — pro violoncello a orchestr a dále skupiny děl pro dvě, případně více violoncell.

1.2.2 Díla pro dvě a více violoncell

Vedle výše uvedené Serenaty pro dvě violoncella a orchestr napsal A. Piatti ještě několik děl pro skupinu dvou či více violoncell.

- Elegie na památku Antona Rubinsteina (1829 – 1894), skladba, kterou A. Piatti věnoval památce tohoto ruského klavíristy, který byl jeho přítelem a spolupracovníkem. A. Rubinstein mimo jiné A. Piattimu věnoval svůj koncert pro

⁷ *Alfredo Piatti official website* [online]. 2004 [cit. 24. 3. 2019]. Dostupné z: <http://www.alfredopiatti.com>.

⁸ Tamtéž

⁹ Tamtéž

¹⁰ Tamtéž

¹¹ Tamtéž

¹² Tamtéž

violoncello a orchestr op. 65. A Rubinstein zemřel 20. listopadu 1894. Ze stejného roku pochází i Elegie věnovaná jeho památce.¹³

- Serenata pro dvě violoncella a klavír je úpravou výše uvedené Serenaty pro dvě violoncella a orchestr. Autorem úpravy orchestrálního doprovodu na klavírní part je A. Piatti.
- Violoncellový kvartet „Na prázdninách“ („Il Vacanza“), ve vydavatelstvích v současné době nedostupný. Skladba pro čtyři violoncella, kterou skladatel napsal v Londýně roku 1891 a věnoval ji hudební škole v Bergamu, kde byla v roce 1891 premiérována.¹⁴

1.2.3 Díla pro violoncello a klavír

Nejobsáhlejší podkapitolou přehledu děl A. Piattiho je právě tato podkapitola, která svým rozsahem mnohonásobně převyšuje kapitoly předchozí. Z toho vyplývá, že kompozicím pro violoncello a klavír se A. Piatti ve svém životě věnoval nejvíce. Souviselo to pravděpodobně s jeho úzkými vztahy s několika světově proslulými pianisty, a pravděpodobně také s okolnostmi, za jakých A. Piatti svá díla psal, případně pro jaké příležitosti chtěl svá díla psát. Nejprve budou uvedeny sonáty, které lze na tomto seznamu považovat za díla největší. Sonáty A. Piattiho jsou z děl, která nejsou označena opusovými čísly.

- Šest sonát pro violoncello a klavír¹⁵
  - č. 1 C dur op. 28, dostupná např. u vydavatelství Schott, první vydání z roku 1895, premiéra v roce 1885.
  - č. 2 D dur op. 29, dostupná např. u vydavatelství Schott, první vydání z roku 1896, premiéra v roce 1886.
  - č. 3 F dur op. 30, dostupná např. u vydavatelství Schott, první vydání z roku 1896, rok premiéry není znám.
  - č. 4 G dur „Sonata Idilica“, dostupná např. u vydavatelství Schott, první vydání z roku 1894, rok premiéry není znám.
  - č. 5 a moll, objevena a vydána až v roce 1995 vydavatelstvím Schott

---

13 *Alfredo Piatti official website* [online]. 2004 [cit. 24. 3. 2019]. Dostupné z: <http://www.alfredopiatti.com>.

14 Tamtéž

15 Tamtéž

- č. 6 e moll, ve vydavatelstvích v současné době nedostupná, premiéra roku 1896.
- „Opuštění“ pro violoncello a klavír op. 1 („L'Abbandono“), drobná skladba zkomponovaná v roce 1842, dostupná ve formě rukopisu v hudebních archivech v Miláně.
  - Introdukce a variace na téma z opery Lucia z Lammermooru G. Donizettiho op. 2, v současné době dostupné u vydavatelství Schott.
  - „Prosba“ op. 3 („Un Prière“), variace na vlastní téma pocházející z roku 1844.
  - „Kratochvíle“ op. 4 („Passe-temps Sentimental“), vydalo např. vydavatelství Schott třívětý cyklus pro violoncello a klavír z roku 1844. První věta Náboženský zpěv, druhá věta Romance, třetí věta Litanie za Franze Schuberta (1797 – 1828).
  - „Náměsíčná“ op. 5 („Souvenir de la Sonnambula“), vydalo např. vydavatelství Schott skladba z roku 1844 s motivy z opery Vicenza Belliniho (1801 – 1835).¹⁶
  - Mazurka Sentimentale op. 6, vydalo např. vydavatelství Schott, v současné době nedostupná, skladba pochází z roku 1845.
  - „Snoubenci“ op. 7 („Les Fiancés“), vydalo např. vykladatelství Schott. Drobná skladba s podtitulem Malé capriccio pro violoncello a klavír.¹⁷
  - Air Baskyrs op. 8¹⁸, totéž dílo s úpravou orchestrálního doprovodu na klavírní part.
  - I Puritani op. 9, vydalo např. vydavatelství Schott. Skladba pochází z roku 1847, v tomtéž byla poprvé vydána francouzským vydavatelstvím Richault. Fantazie pro violoncello a klavír věnovaná vzpomínce na motivy ze stejnojmenné opery V. Belliniho.
  - „Láska a rozmar“ op. 10 („Amour et Caprice“), vydalo např. vydavatelství Schott. Jedná se o dalších z fantazií pro violoncello a klavír.¹⁹
  - „Švédka“ op. 11 („La Suedoise“), vydalo např. vydavatelství Schott, skladba pochází z roku 1850. Jedná se o capriccio pro violoncello a piano na téma svou švédských lidových písní.²⁰
  - Divertimento na neapolskou píseň op. 12, vydalo např. vydavatelství Schott.

16 *List of works by Carlo Alfredo Piatti* [online]. 2019 [cit. 24. 3. 2019]. Dostupné z https://imslp.org/wiki/List_of_works_by_Alfredo_Carlo_Piatti.

17 Tamtéž

18 Viz kapitola 1.2.1

19 *List of works by Carlo Alfredo Piatti* [online]. 2019 [cit. 24. 3. 2019]. Dostupné z https://imslp.org/wiki/List_of_works_by_Alfredo_Carlo_Piatti.

20 Tamtéž

- Vzpomínka na operu Linda z Chamounix G. Donizettiho op. 13 (Linda di Chamounix), vydalo např. vydavatelství Schott.²¹
- „Dívka z Bergama“ op. 14 („La Bergamasca“), vydalo např. vydavatelství Schott. Skladba pochází z roku 1855. V díle jsou použity typické folklórní motivy oblasti Bergama, skladatelova rodiště.
- Variace na ruské písně op. 16, viz kapitola 1.2.1. totéž dílo s úpravou orchestrálního doprovodu na klavírní part. Autorem úpravy orchestrálního doprovodu na klavírní je opět A. Piatti.
- Italská serenáda op. 17, vydalo např. vydavatelství Schott, skladba pochází z roku 1891.²²
- Siciliana pro violoncello a klavír op. 19, vydalo např. vydavatelství Schott, skladba pochází z roku 1863.
- Nokturno pro violoncello a klavír op. 20, vydalo např. vydavatelství Schott, poprvé vydáno roku 1865 vydavatelstvím G. Ricordi (Miláno, Itálie).²³
- Tarantella a moll op. 23, vydalo např. vydavatelství Ricordi.
- Kromě výše uvedených děl pro violoncello a piano s opusovými čísly nalezneme v tvorbě A. Piattiho množství dalších drobných skladeb, které nejsou opatřeny katalogovým číslováním. Těchto skladeb existuje celá řada, ale jejich dostupnost je velmi špatná a jejich historie je buď zcela neznámá, nebo jen okrajově zmíněná. Jsou to například skladby s tituly Jarní píseň, Canzonetta, Elegia per la morte di Cavour, La Gagliarda s podtitulem Pezzo Caratteristico, Imprompt na árii z opery Nella Regina Indiana Henryho Purcela (1659 – 1695), Introdukce a Allegro „alla Spagnuola“, La Corsa, Melancholické Andante, Toskánská píseň, Capriccio na téma „Airs Gascons“, Skotská fantazie, Fantazie na několik motivů z opery Gemma di Vergy G. Donizettiho²⁴ s úpravou orchestrálního doprovodu na klavírní part, Polka a Mazurka „La Violette“, Maďarská fantazie, Vzpomínka na operu Trubadúr Giuseppe Verdiho (1813 – 1901), „Venkovské noci“ - cyklus tří skladeb s názvy Reverie, Berceuse a Monferrina (1867), Rondinella Pellegrina či jeho úplně poslední dílo „Danza Moresca“ a několik dalších děl.²⁵

---

21 Tamtéž

22 *Alfredo Piatti official website* [online]. 2004 [cit. 24. 3. 2019]. Dostupné z: <http://www.alfredopiatti.com>.

23 Tamtéž

24 Viz kapitola 1.2.1

25 *List of works by Carlo Alfredo Piatti* [online]. 2019 [cit. 24. 3. 2019]. Dostupné z https://imslp.org/wiki/List_of_works_by_Alfredo_Carlo_Piatti.

1.2.4 Díla pro sólové violoncello²⁶

A. Piatti napsal i několik málo děl pro violoncello solo. Tato subkapitola je sice nejméně rozsáhlá, jedno z níže uvedených děl je však ve skladatelově tvorbě naprosto zásadní pro současnost.

- Capriccio pro violoncello solo op. 21 (část), op. 22 (ostatní části dopsané později), vydalo např. vydavatelství Siegel, skladba pochází z roku 1843. Jedná se o sólové variace na téma z opery Niobe Giovanni Paciniho (1796 – 1867).
- Fantazie na orientální téma pro violoncello solo
- 12 capriccií pro violoncello solo op. 25, vydalo například vydavatelství Simrock a mnoho dalších. Jedná se o sešit dvanácti sólových capriccií, která se na mezinárodním poli postupem času zařadila mezi sólové skladby vrcholné technické úrovně, a to jak v oblasti školství, tak v oblasti soutěžního repertoáru.

1.2.5 Díla pro ostatní nástroje a zpěv²⁷

V katalogu děl A. Piattiho nalezneme i několik málo děl, která nejsou věnována violoncellu. Je pravdou, že takových skladeb je vedle děl pro violoncello jen skutečně malé množství a v obsazení těch kterých skladeb violoncello téměř vždy figuruje.

- Duet pro violoncello, kontrabas a orchestr, skladba napsaná ve spolupráci s Giovannim Bottesinim (1821 – 1889).
- La Fidanzata pro zpěv a klavír
- „It is not always May“ pro housle a klavír
- Čtyři italské melodie pro zpěv a klavír
- „Il Mendico“ pro zpěv a klavír
- „O Swallow, Swallow“ pro soprán, violoncello a klavír
- Romance pro housle a klavír

---

²⁶ *Alfredo Piatti official website* [online]. 2004 [cit. 24. 3. 2019]. Dostupné z: <http://www.alfredopiatti.com>.

²⁷ *List of works by Carlo Alfredo Piatti* [online]. 2019 [cit. 24. 3. 2019]. Dostupné z https://imslp.org/wiki/List_of_works_by_Alfredo_Carlo_Piatti.

- „Řekni mi, dívko“ pro zpěv, violoncello a klavír
- „Un Addio“ pro zpěv a klavír
- Večerní Nokturno pro soprán, violoncello a klavír (1840)

1.2.6 Díla editorská²⁸

A. Piatti byl nejen světově proslulým hráčem a aktivním skladatelem. V době, kdy začal pedagogicky působit na Královské akademii v Londýně se začal také zabývat editorskou tvorbou, a to zejména kvůli dobré přípravě svých žáků.

Jako editor je tak podepsán pod několika vydáními řady významných děl violoncellové literatury. Jako příklad jmenujme díla nejzásadnější, jako například zpracování šesti violoncellových sonát Luigiho Boccheriniho (1743 – 1805) do podoby sólového violoncella s doprovodem klavíru. Dále pak Sonátu D dur Pietra Locatelliho (1695 – 1764), jejíž transkripci pro violoncello vytvořil A. Piatti z původní sonáty houslové. Dále editoval například Sonátu E dur Giuseppe Valentiniho (1681 – 1753), několik sonát Johanna Sebastiana Bacha (1685 – 1750), Sonátu d moll Francesca Marii Veraciniho (1690 – 1768), či Sonátu F dur Nicolò Paganiniho (1781 – 1840). Je také autorem několika transkripcí známých skladeb pro instrumentaci violoncella a klavíru. Jmenujme například Ave Maria F. Schuberta, či Písně beze slov F. Mendelssohna-Bartholdyho. Mimo jiné je také editorem Violoncellové školy „Violoncello-Schule“, která zahrnuje metody, technická cvičení a etudy Friedricha Dotzauera (1783 – 1860), Jeana-Louise Duporta (1749 – 1819) a Friedricha Augusta Kummera (1797 – 1879). Tato publikace vyšlo pod londýnským vydavatelstvím Whitehouse & Tapp a v současné době je k dispozici její edice z roku 1911²⁹.

1.3 Současnost

Vedle celé řady světově proslulých skladatelů, jejichž jména i díla jsou známa napříč všemi kontinenty, není A. Piattimu v současné době dopřána příliš velká pozornost či sláva. Jeho jméno je známo především v oblasti hry na violoncello, tedy mezi interprety, pedagogy a studenty v tomto oboru. Sláva, věhlas a proslulost jeho interpretačních výkonů

²⁸ Ivan Měrka. *VIOLONCELLO dějiny, literatura, osobnosti*. Ostrava: MONATEX, 1995. s. 300-301

²⁹ Max Merseburger. *Das Violoncello und seine Literatur*. Díl II., Die Violoncello-Literatur. Lipsko: Verlag von Carl Merseburger, 1920. s. 39

za jeho života jsou diametrálně jiné ve srovnání s tím, jak je jeho jméno skloňováno dnes. Přesto nelze říci, že by jeho jméno bylo zapomenuto úplně. Kromě toho, že jsou i v současné době velmi často interpretována některá z jeho děl a v rámci některých studijních programů jsou dokonce povinná, existuje i několik institucí, věnovaných jeho osobnosti.

Především stojí za zmínku festival International Cello Festival Alfredo Piatti³⁰, konající se každoročně od roku 2006 v severoitalském Bergamu, rodném městě skladatele. Tuto akci pořádá Associazione Alfreda Piattiho, založená roku 1997. V rámci tohoto hudebního festivalu probíhá, podobně jako na jiných hudebních festivalech ve světě, celá řada koncertů, kurzů, masterclassů, přednášek a prezentací. Přesto, že tento festival má již několikaletou tradici, nutno říci, že jeho popularita je bohužel velmi nízká a de facto omezena pouze na Itálii. Veškeré informace ohledně festivalu, včetně oficiálního webu, případně jeho profilových stránek na sociálních sítích, jsou dostupné pouze v italštině. Stejně tak veškerý propagační materiál. Koncertní program festivalu i jeho pedagogická část pak také zahrnuje osobnosti téměř výlučně italské národnosti. Jedná se tedy o festival věnovaný velké osobnosti, který rozhodně má potenciál stát se světově proslulým tak, jako byl proslulý virtuóz, jehož jméno nosí. V tomto případě však bohužel selhává PR festivalu a s takovou dostupností informací bohužel velký mezinárodní festival nelze vytvořit.

Dále pak stojí za zmínku archiv rukopisů A. Piattiho, který je umístěn v prostorách milánského vydavatelství Ricordi, a kde lze nalézt rukopisy téměř všech jeho děl, pokud se tyto dochovaly. Dalším archivem, kde lze nalézt rukopisy děl A. Piattiho je pak Biblioteca del Civico istituto musicale Gaetano Donizzeti v italském Bergamu.

Drtivá většina děl A. Piattiho pak vyšla ve švýcarském vydavatelství Pizzicato Verlag Helvetia, které sídlí ve městě Hogen, nevelké obci kantonu Curych. Díla A. Piattiho zde lze přehledně dohledat i objednat. Ne ve všech ostatních vydavatelstvích je notový materiál s díly A. Piattiho tak dobře dostupný, zároveň ale toto vydavatelství nenabízí zdaleka všechnu literaturu A. Piattiho.

---

30 *Associazione Alfredo Piatti* [online]. 2015 [cit 25. 3. 2019]. Dostupné z: <http://www.alfredopiatti.it>.

2. Užití violoncellové literatury Alfreda Piattiho ve 21. století

Následující kapitola má cíl zmapovat, která z děl violoncellové literatury Alfreda Piattiho, uvedených v první kapitole, jsou užívána v aktivní praxi v oboru violoncello ve 21. století. Od roku 2000 bude prozkoumán co možná nejširší okruh různých oblastí, kde tato literatura byla nebo je užita, případně kde by přicházelo v úvahu díla této literatury hledat. Kapitola bude zkoumat oblast soutěží (zde bude vzhledem k množství možností výzkum omezen hlavně na oblast České republiky a pro srovnání několika evropských států), konkurzních řízení v převážně českých tělesech a hudebního školství. Výzkum povede k závěru práce, kde bude na základě zjištěných faktů slovně vyhodnocena užívanost těchto děl. Dále bude dáno do souvislostí či ujasněno praktické užití těchto děl vedle užívání velkých děl jiných autorů.

2.1 Soutěže

Následující podkapitola prozkoumá výskyt těch kterých děl A. Piattiho v požadavcích převážně českých soutěží v oboru violoncello. Na doplnění bude nahlédnuto i do několika soutěží zahraničních, neboť množství informací, získaných o soutěžích v České republice, není příliš velké.

2.1.1 Violoncellová soutěž Jana Vychytila³¹

Soutěž mezinárodního charakteru, která je pořádána od roku 2006 Pražským hudebním institutem a Gymnáziem a Hudební školou hlavního města Prahy. Soutěž probíhá pouze v oboru violoncello, jak již její název napoví. Soutěžní klání probíhá bez konkrétních požadavků na repertoár. Uchazeči se řídí pouze časovým limitem, určeným odlišně pro každou jednotlivou věkovou kategorii soutěže. Uchazeč zde tak má možnost použít kteroukoli ze skladeb A. Piattiho v případě, že svojí délkou nepřesahuje předepsaný časový limit.

---

31 *Cello competition Prague 2019* [online]. 2019 [cit. 26. 3. 2019]. Dostupné z <https://www.cellocompetition.com/>.

2.1.2 Beethovenův Hradec³²

Mezinárodní soutěž, konající se od roku 1961 v rámci stejnojmenného festivalu, který se koná v prostorách zámku Hradech nad Moravicí. Pořadatelem soutěže je v současnosti Beethovenův Hradec, z. s. a Národní památkový ústav. Od roku 2000 soutěž probíhala v oborech klavír, housle, viola, violoncello, smyčcové kvarteto a klavírní trio. Při pohledu do historie jednotlivých ročníků, včetně těch do roku 2000, lze najít i jiné obory a pravidelný cyklus, ve kterém se tyto obory střídají. Od roku 2000 do současnosti se jednotlivé obory střídají vcelku nepravidelně. V některých ročnících se také soutěžilo i ve dvou oborech (např. 48. ročník soutěže v roce 2009, kdy soutěž proběhla v oborech klavír a housle).

Beethovenův Hradec proběhl v oboru violoncello v následujících ročnících: 40. (2001), 44. (2005), 47.(2008), 49. (2010), 52. (2014) a 56. (2018). A. Piatti zde měl své zastoupení obvykle v prvním kole, kde je mimo částí ze suit BWV 1007 – 1012 J. S. Bacha požadována jedna etuda s podmíněným výběrem z etud z Vysoké školy op. 73 Davida Poppera (1843 – 1913) nebo z 12 capriccií op. 25 právě A. Piattiho. V ročnících 2010 a 2014 byl pak výběr blíže upřesněn a omezen na capriccia č. 3, 7, 8, 9, 10 a 11. Stejným způsobem byl výběr čísel zredukován i u etud D. Poppera. V některých ročnících byly ve výběru uvedeny i 4 koncertní etudy Michaila Bukinika (1872 – 1947).³³

2.1.3 Pražské jaro³⁴

Tato soutěž se koná od roku 1947 v rámci stejnojmenného hudebního festivalu, který se koná každoročně v Praze.

V největší české mezinárodní soutěži má A. Piatti své zastoupení obvykle v prvním kole, kdy je požadováno jedno z jeho capriccií z opusu 25. V jednotlivých ročnících byl výběr vždy blíže konkretizován. V roce 2012 byla například požadována tři capriccia, čísla 3, 7 a 8. Účastníci si pak při příchodu na pódium vylosovali jedno z těchto tří capriccií a bezprostředně poté jej hráli v soutěžním klání. Tento způsob výběru byl v soutěži zvolen například i v roce 1994.

---

32 Petr Hanousek, Jakub Hypš. *Beethovenův Hradec: Hudební medailon zámku Hradec nad Moravicí* [e-book] Opava: Matice Slezská, 2014.

33 Na základě informací získaných od prof. Miroslava Petráše, vedoucího práce.

34 Na základě informací získaných od prof. Miroslava Petráše, vedoucího práce.

2.1.4 Heranova violoncellová soutěž³⁵

Mezinárodní violoncellová soutěž, která je vyhlašována pravidelně jednou za dva roky Městem Ústí nad Orlicí ve spolupráci s Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy. V tomto městě se také soutěž koná, a to v prostorách Základní umělecké školy Jaroslava Kociana.

V každém ročníku soutěže jsou vždy pro jednu každou věkovou kategorii vypsány povinné skladby. V jednotlivých ročnících soutěže od roku 2000, a to v letech 2001, 2003, 2005, 2007, 2009, 2011, 2013, 2015 a 2017 nebylo mezi povinnými skladbami zařazeno ani jedno z děl A. Piattiho. Stejně tak není mezi těmito skladbami žádné z těchto děl ani v ročníku letošním, konajícím se od 10. do 13. dubna 2019.³⁶ Dílo A. Piattiho proto přichází v úvahu zařadit pouze d případě volného výběru, který je umožněn v každé kategorii k povinným skladbám do naplnění časového limitu.

2.1.5 Queen Elisabeth Competition³⁷

Soutěž královny Alžběty, která je považována za jednu z největších a zároveň nejnáročnějších soutěží světa, je pořádána od roku 1937 v belgickém Bruselu. Pravidelně se konala v oborech housle, klavír a zpěv. V roce 2017 se však uskutečnil úplně první ročník této soutěže v oboru violoncello. Soutěž probíhá ve třech kolech. Uchazeči do prvního kola jsou však porotou vybíráni na základě předkola („Preselection“). Uchazeči měli do soutěže zaslat DVD s nahrávkou čtyř skladeb. Jednou z povinných zde byl právě výběr jednoho z Capriccií A. Piattiho op. 25 – na výběr byla capriccia 6, 8 a 12. Vedle těchto je dále na výběr z etud D. Poppera op. 73, konkrétně čísla 13, 20, 22 a 28. V prvním kole soutěže, sestaveném pouze z povinných skladeb žádné z děl A. Piattiho požadováno nebylo. V druhém kole, semifinále, měli uchazeči vedle recitálového programu předvést jeden z předepsaných koncertů, a to za doprovodu smyčcového orchestru. Zde bylo možné zvolit některou ze skladeb A. Piattiho pro program recitálu. Výběr tohoto programu závisel na volbě uchazeče (kromě povinné skladby zkomponované

35 *Heranova violoncellová soutěž* [online]. 2009–2019 [cit. 26. 3. 2019]. Dostupné z <http://www.hvsuo.cz/>.

36 Lenka Lipenská. *Citace dopisu* [elektronická pošta]. Message to: lenka.lipenska@email.cz. 28. 3. 2019 [cit. 29. 3. 2019]. Osobní komunikace.

37 *Queen Elisabeth Competition* [online]. 2009 [cit. 26. 3. 2019]. Dostupné z <http://cmireb.be/cgi?lg=en&pag=1677>.

přímo pro daný ročník soutěže). Podmíněn byl pouze zákazem opakování skladeb z kola prvního a byl limitován časem (cca 35–40 minut). Ve finále soutěže pak účastníci měli zahrát opět povinnou skladbu s doprovodem orchestru, která byla napsána přímo pro soutěž. Druhou finálovou skladbou byl pak koncert dle vlastního výběru. I zde tak bylo možné zvolit jeden z koncertů A. Piattiho.

2.1.6 Internationaler Musikwettbewerb der ARD³⁸

Mezinárodní hudební soutěž ARD patří k největším evropským soutěžím. Koná se každoročně od roku 1952 v bavorském Mnichově. Soutěží se zde ve všech oborech napříč celým hudebním spektrem, včetně například bicích nástrojů a různých komorních souborů. Jednotlivé ročníky standardně probíhají paralelně ve více oborech. V oboru violoncello soutěž proběhla v letech 2005, 2010, a 2014. Pro obor violoncello je vypsán i letošní ročník soutěže, který proběhne mezi 2. a 20. zářím roku 2019. Z dispozic tohoto ročníku jsou také čerpány informace o předepsaném repertoáru. Informace o podmínkách v předchozích ročnících nejsou veřejně dostupné. Soutěží se ve čtyřech kolech. Do prvního kola jsou uchazeči vybráni na základě před-výběru, kde je vedle sonáty z 18. století požadována jedna skladba volného výběru. Tuto by opět mohlo prezentovat jedno z děl A. Piattiho. Pro druhé kolo je nutné vedle dvou částí z jedné ze suit J. S. Bacha pro violoncello solo a jedné věty z vybraných sonát zvolit jednu z etud D. Poppa op. 73, nebo jedno z capriccií A. Piattiho op. 25. Na výběr jsou capriccia číslo 3, 6, 7, 12. Výběry skladeb pro semifinále a finále žádné jiné z děl A. Piattiho nezahrnují.

---

38 *ARD International Competition* [online]. 2019 [cit. 26. 3. 2019]. Dostupné z <https://www.br.de/ard-music-competition/index.html>.

2.1.7 Tchaikovsky Competition³⁹

Mezinárodní soutěž Petra Iljiče Čajkovského (1840 – 1893) se koná jednou za čtyři roky (s výjimkou pětileté pauzy mezi ročníky 2002 a 2007 v Moskvě. Od roku 1958 se zde soutěžilo v oborech housle a klavír. V roce 1962 se k těmto dvěma oborům přidalo i violoncello a v roce 1966 pak obor zpěv. Mezi repertoárovými požadavky oboru violoncello je mimo jiné jedno z 12 capriccií A. Piattiho op. 25. Ve všech třech kolech soutěže i v předvýběru je pak možnost volného výběru, a to včetně finále, kde je možný volný výběr violoncellového koncertu s doprovodem orchestru. Zde je opět možné zahrát jednu ze skladeb A. Piattiho.

2.2 Konkurzní řízení

Následující podkapitola bude mapovat podmínky a požadavky na repertoár při konkurzních řízeních ve velkých českých orchestrech, případně podmínky konkrétních konkurzů, které se v těchto orchestrech konaly od roku 2000 do současnosti.

Spolu s koncertantním repertoárem repertoárem je obvykle požadován i přednes předepsaných orchestrálních partů a sól. Uvedme v úvodu, že mezi těmito party a orchestrálními sóly nejsou zavedeny, a tudíž ani nikdy požadovány žádné orchestrální party z děl A. Piattiho.

V rámci této podkapitoly byla zkoumána situace v orchestrech jako Česká filharmonie⁴⁰, Filharmonie Brno⁴¹, Symfonický orchestr hlavního města Prahy FOK⁴², Orchester Národního divadla Praha⁴³, Komorní filharmonie Pardubice⁴⁴, Jihočeská filharmonie⁴⁵ a Severočeská filharmonie Teplice⁴⁶

---

39 *The XVI International Tchaikovsky Competition* [online]. 2019 [cit. 26. 3. 2019]. Dostupné z <https://tchaikovskycompetition.com/en>.

40 Bohumil Antony, tajemník ČSKH & orchestrální konkurzy. *Citace dopisu* [elektronická pošta]. Message to: bohumil.antony@ceskafilharmonie.cz. 15. 1. 2019 [cit. 18. 3. 2019]. Osobní komunikace.

41 Pavel Šabacký, koncertní mistr. *Citace dopisu* [elektronická pošta]. Message to: pavel.sabacky@gmail.com. 17. 4. 2019 [cit. 17. 4. 2019]. Osobní komunikace.

42 Pavla Klenorová, asistentka ředitele. *Citace dopisu* [elektronická pošta]. Message to: p.klenorova@fok.cz. 7. 1. 2019 [cit. 18. 3. 2019]. Osobní komunikace.

43 Jan Sládeček. *Citace dopisu* [elektronická pošta]. Message to: jsladeczek@chello.cz. 19. 3. 2019 [cit. 21. 3. 2019]. Osobní komunikace.

44 Zdenka Jírková, tajemnice Komorní filharmonie Pardubice. *Citace dopisu* [elektronická pošta]. Message to: jirkova@kfpar.cz. 8. 1. 2019 [cit. 21. 3. 2019]. Osobní komunikace.

45 Kateřina Kyselová, marketing, vedoucí produkce. *Citace dopisu* [elektronická pošta]. Message to: kyselova@jcfilharmonie.cz. 17. 4. 2019 [cit. 17. 4. 2019]. Osobní komunikace.

46 Mgr. Roman Diezt, ředitel Severočeské filharmonie Teplice. *Citace dopisu* [elektronická pošta]. Message to: dietz.sev.filharmonie@seznam.cz. 7. 1. 2019 [cit. 21. 3. 2019]. Osobní komunikace

V jednotlivých výše uvedených orchestrech probíhají konkurzní řízení různě, i s ohledem na odlišnosti v konkurzech na místo hráče ve skupině (tutti) a na místo koncertního mistra. Požadavky na repertoár v těchto konkurzních řízeních se dají shrnout ve čtyřech symbolických skupinách. Tou první je první věta s kadencí z koncertu z období klasicismu. Obvykle je doporučen výběr z koncertů Josepha Haydna a Luigiho Boccheriniho. V některých případech je striktně předepsán konkrétní koncert. V několika jiných případech je pak k první větě požadována i věta druhá. Druhou skupinou je pak koncert z období romantismu nebo 20. století. I v tomto případě je někdy předepsán konkrétní koncert, ne vždy je požadován celý, často je požadována jen první věta, nebo věty dvě. Zde by jméno A. Piattiho mohlo být zastoupeno zvolením jednoho z jeho koncertů. Podmínky konkurzů však obvykle vypisují doporučený výběr, kde jméno A. Piattiho nefiguruje. Třetí skupinou je přednesová skladba dle vlastního výběru. Jediný limit pro tuto část zkoušky je vždy pouze časový. Opět by tedy byl možný výběr z přednesových skladeb A. Piattiho. Čtvrtou, poslední skupinou jsou pak skladby pro violoncello solo. Ve většině případů je v doporučeném výběru uvedena jedna nebo více suit BWV 1007 – 1012 J. S. Bacha, v některých případech dokonce konkrétní části z konkrétních suit. Sólové skladby A. Piattiho obvykle voleny nejsou, připadaly by v úvahu pouze v případě, že by pro tuto část zkoušky byl umožněn volný výběr, jak tomu bylo například v případě konkurzů do orchestru Národního divadla Praha. Tento údaj však pochází z doby před rokem 2000.

2.3 Školství

Následující podkapitola se bude zabývat využíváním skladeb A. Piattiho v oblasti českého hudebního školství. Bude se zabývat obecnými i konkrétními případy a budou zkoumány i různé stupně současného českého hudebního školství. Celá podkapitola se bude specializovat pouze na obor violoncello, neboť literatury výhradně pro tento nástroj se týká celá práce.

2.3.1 Základní umělecké školy

Díla A. Piattiho obecně vynikají svou technickou náročností hraničící ve velkém množství případů s virtuositou. Z toho logicky vyplývá, že tato díla na základních uměleckých školách nebudou používána pro výuku malých dětí, které jsou v oboru úplnými

začátečníky. V úvahu by zde přicházely metodické publikace, např. *Violoncello-Schule*⁴⁷, která zpracovává způsob hry na violoncello od úplného začátku a postupně se propracovává ke stále vyšším úrovním. V praxi ale obvykle volí pedagogové základních uměleckých škol metodiky dostupnější, tedy v českém jazyce a často i českých autorů.

Pro vyšší úroveň studujících hráčů lze pak zvolit některé z drobných skladeb A. Piattiho pro violoncello a klavír, jejichž seznam je poměrně dlouhý⁴⁸. Kvůli dostupnosti notového materiálu, nebo úplné nedostupnosti některých děl je ale v praxi saháno po dílech dostupnějších, která jsou snadno k dostání, nebo jsou součástí nejrůznějších sborníků a sešitů takových skladeb.

Pro hráče na ještě vyšší úrovni nebo například pro ty, kteří se rozhodnou hře na nástroj věnovat profesionálně a zvažují například studium na konzervatoři pak přichází v úvahu i repertoár A. Piattiho vyšší technické úrovně, případně i virtuózní skladby. Přístup k dětským studentům a zadávání repertoáru je samozřejmě věc do značné míry individuální. Lze se setkat i s tím, že velmi talentovaným studentům, kteří se například účastní i mezinárodních soutěží, jsou běžně zadávána i *Capriccia* op. 25., nejčastěji pak čísla 1 a 9.

2.3.2 Střední školy

Následující podkapitola bude mapovat podmínky přijímacích řízení pro obor hra na violoncello na českých konzervatořích v souvislosti s violoncellovou literaturou A. Piattiho.

Pro tuto podkapitolu byly prozkoumány následující vzdělávací ústavy: Janáčkova konzervatoř v Ostravě⁴⁹, Konzervatoř Brno⁵⁰, Pražská konzervatoř⁵¹, Konzervatoř

---

47 Viz kapitola 1.2.6

48 Viz kapitola 1.2.3

49 *Požadavky k talentové zkoušce* [online]. 2016 [cit. 26. 3. 2019]. Dostupné z <http://www.jko.cz/files/files/TZ/violoncello.pdf>.

50 *Požadavky k talentové zkoušce* [online]. 2019 [cit. 26. 3. 2019]. Dostupné z: <https://konzervatorbrno.eu/index.php?m=24>.

51 *Speciální část zkoušky* [online]. 2019 [cit. 26. 3. 2019]. Dostupné z http://www.prgcons.cz/zkousky_specialni.

Evangelické akademie v Olomouci⁵², Konzervatoř Pa. J. Vejvanovského Kroměříž⁵³, Konzervatoř Pardubice⁵⁴, Konzervatoř České Budějovice⁵⁵, Konzervatoř Plzeň⁵⁶ a Konzervatoř Teplice⁵⁷.

I přes poměrně velké množství středních hudebních škol v České republice bude obecně platit, že požadavky pro přijetí do studijního oboru hra na violoncello jsou na všech školách velmi podobné a liší se skutečně jen v několika drobnostech. Jednou z takových odlišností je například počet požadovaných stupnic, které však požadují všechny tyto školy. Stejně tak se v liší počet požadovaných etud, které ovšem také požadují všechny z výše jmenovaných škol. O něco větší rozdíly pak nalezneme v části zkoušky, kde se požadují přednesové skladby. Zde je spektrum výběru o něco širší, neboť bývá požadována buď jedna zcela libovolná přednesová skladba, nebo jedna věta z koncertu, či jedna věta ze sonáty. Některé školy požadují přednesových skladeb více, případně požadují více vět, než pouze jednu. V některých školách je výběr vět striktně určen na větu první z daného koncertu či sonáty. U všech částí zkoušky kromě stupnic je pak vždy tou kterou školou vypsán doporučený výběr. Přesto, že v oblasti etud i přednesových skladeb je velmi široké spektrum volitelných možností v literatuře A. Piattiho, ani jedna ze škol jeho jméno v doporučeném výběru neuvádí, a to ani v jedné části zkoušky. Nutno dodat, že v oblasti etud je z literatury A. Piattiho možno zvolit i capriccia op. 25, kvůli jejich technické náročnosti tak lze ovšem učinit pouze v případě dostatečné vyspělosti a technické zdatnosti uchazeče o přijetí na konzervatoř.

2.3.3 Vysoké školy

Následující podkapitola bude zkoumat zastoupení díla A. Piattiho v oblasti českého vysokého hudebního školství. U těchto škol bude zapotřebí rozdělit informace na dvě

---

52 *Violoncello* [online]. 2019 [cit. 23. 3. 2019]. Dostupné z <https://www.konzervatorolomouc-kea.cz/pro-uchazece/prijimaci-rizeni/violoncello>.

53 *Hra na violoncello* [online]. 2019 [cit. 26. 3. 2019]. Dostupné z <https://konzkm.cz/oddeleni-konzervatore/smyccove-nastroje-a-harfa/violoncello/>.

54 *Požadavky k talentové zkoušce* [online]. 2019 [cit. 26. 3. 2019]. Dostupné z <http://www.konzervatorpardubice.eu/prijimaci-rizeni/talentove-zkousky>.

55 *Talentová přijímací zkouška violoncello* [online]. 2015 [cit. 26. 3. 2019]. Dostupné z <http://www.konzervatorcb.cz/index.php/prijimaci-a-talent-zkousky/30-talentova-prijimaci-zkouska-violoncello>.

56 *Konzervatoř Plzeň* [online]. 2007 [cit. 26. 3. 2019]. Dostupné z <http://www.konzervatorplzen.cz/talentova-zkouska-violoncello.php>.

57 *Konzervatoř Teplice* [online]. 2017 [cit. 26. 3. 2019]. Dostupné z <https://www.konzervatorteplice.cz/index.php?type=Post&id=63&ref=blog>.

části, neboť na těchto školách fungují dva typy přijímacího řízení – do bakalářského a do magisterského programu.

2.3.3.1 Akademie múzických umění v Praze⁵⁸

Hra na violoncello je studijním oborem katedry strunných nástrojů hudební a taneční fakulty Akademie múzických umění v Praze (dále jen HAMU).

V přijímacím řízení do bakalářského studia jsou vedle stupnic požadovány tři části ze suit BWV 1007 – 1012 J. S. Bacha, dále pak dvě etudy, první věta z koncertu z období klasicismu, a celý koncert z období od romantismu po současnost. Mezi doporučeným výběrem etud jsou pak jako jedna z možností přímo uvedena capriccia op. 25 A. Piattiho. Literatura tohoto skladatele by pak mohla mít své zastoupení i při výběru celého koncertu. Přijímací řízení do magisterského studia požaduje povinně Capriccio číslo 8 op. 25 A. Piattiho. Dále pak jednu další etudu, i ta by pak mohla být zvolena například z tohoto sešitu. Díla A. Piattiho lze pak zvolit i v dalších dvou částech zkoušky – při výběru celé sonáty či celého koncertu z období od klasicismu po 20. století.

2.3.3.2 Ostravská univerzita⁵⁹

Obor violoncello lze na univerzitě v Ostravě studovat na katedře strunných nástrojů pod fakultou umění.

V přijímacím řízení do bakalářského studia jsou vedle stupnic požadovány dvě etudy, v doporučeném výběru figuruje jméno A. Piattiho. V další části zkoušky jsou požadovány tři části ze suit BWV 1007 – 1012 J. S. Bacha. V dalších dvou částech zkoušky lze opět zařadit dílo A. Piattiho. Univerzita požaduje dvě věty z koncertu z období 18. až 20. století a jednu skladbu volného výběru. Obě dvě tyto kategorie by mohlo zastupovat dílo A. Piattiho.

Přijímací řízení do magisterského studia nepožaduje stupnice. Shodný s přijímacím řízením do bakalářského studia je pak výběr etud. Dále se požaduje první věta z koncertu z období klasicismu a dále. Požadavek poslední části zkoušky je formulován jako „koncert ze standardního světového repertoáru 19. a 20. století“⁶⁰. Koncert A. Piattiho by v tomto

---

58 *Přijímací řízení* [online]. 2019 [cit. 26. 3. 2019]. Dostupné z <https://www.hamu.cz/cs/studium/prijimaci-řízení/>.

59 *Naše studijní programy a obory* [online]. 2019 [cit. 26. 3. 2019]. Dostupné z <https://www.osu.cz/studijniobory/>.

60 *Naše studijní programy a obory* [online]. 2019 [cit. 26. 3. 2019]. Dostupné z <https://www.osu.cz/studijniobory/>.

případě pravděpodobně neprošel, neboť dle výzkumu v této kapitole lze snadno odvodit, že součástí standardního světového repertoáru koncerty A. Piattiho nejsou.

2.3.3.3 Janáčkova akademie múzických umění v Brně⁶¹

Studijní obor hra na violoncello je oborem katedry strunných nástrojů hudební fakulty Janáčkovy akademie múzických umění v Brně (dále jen JAMU).

V přijímacím řízení do bakalářského studia je požadována jedna z etud z opusu 73 D. Poppera, a jedna etuda dle volného výběru, kde je v doporučení opět uvedených 12 capriccií pro violoncello solo op. 25 A. Piattiho. Vedle jednoho z preludií ze suit BWV 1009 – 1012 J. S. Bacha a první věty z jednoho z uvedených klasicistních koncertů je pak požadován jeden celý koncert z období romantismu či 20. století. Zde je opět možné zvolit jeden z koncertů A. Piattiho.

V přijímacím řízení do magisterského studia má uchazeč přednést dvě etudy. V doporučeném výběru je uvedeno jméno A. Piattiho. Dále pak jedna ze suit BWV 1007 – 1012 J. S. Bacha. Poslední část zkoušky je opět zajímavě formulovaná. Je požadován „koncert ze standardního světového repertoáru“⁶². V tomto případě by koncert A. Piattiho pravděpodobně také nepřípadal v úvahu.

Důvod vyplývá z výzkumu, kterým se zabývala celá tato kapitola, a z jehož výsledků vyplývá, že violoncellová literatura A. Piattiho až na jednu výjimku součástí standardního světového repertoáru v současné době není. Celý výzkum má jasný a jednoznačný výsledek, který vede k závěru bádání.

Ze spojení výčtu violoncellové literatury A. Piattiho, uvedeného v první kapitole⁶³ a výzkumu, kterému se věnovala celá kapitola druhá lze odvodit následující.

Kdykoli je ve kterékoli oblasti hudební praxe 21. století zmíněno dílo A. Piattiho, jde vždy pouze o jeden jediný titul, a to o 12 capriccií op. 25. Žádné jiné z děl z tohoto seznamu nikde zmiňováno ani požadováno není. Dokonce i jméno skladatele, pokud je vůbec zmíněno, je vždy spojeno pouze s tímto sešitem 12-ti capriccií op. 25.

---

61 *Hra na violoncello* [online]. 2015 [cit. 26. 3. 2019]. Dostupné z <http://hf.jamu.cz/studium/obory/violoncello.html>.

62 *Hra na violoncello* [online]. 2015 [cit. 26. 3. 2019]. Dostupné z <http://hf.jamu.cz/studium/obory/violoncello.html>.

63 Viz. kapitola 1.2

Vzhledem k tomu, že práce zkoumala užívání violoncellové literatury A. Piattiho ve 21. století a závěr výzkumu směřuje ke jmenování jednoho jediného díla tohoto autora, věnujme symbolicky tomuto dílu celou jednu kapitolu, kde vykreslíme na stručné analýze důvody, proč právě toto dílo světovou violoncellovou literaturu natolik obohacuje.

3. 12 capriccií pro violoncello solo op. 25

Toto dílo je tedy nejhodnotnějším opusem z celé violoncellové literatury A. Piattiho. I přes svůj nevelký rozsah je těchto dvanáct virtuózních capriccií dílem s velkým přesahem pro současný svět hry na violoncello, díky čemuž také vyšlo u nespočtu vydavatelů v mnoha výtiscích. Nejznámější a také nejpoužívanější je vydání z edice Peters Leipzig, pramenem následující kapitoly bude ovšem vydání moskevského vydavatelství Muzgiz, pocházející z roku 1959.

Jedno každé s capriccií se zabývá určitým typem technických prvků hry na violoncello a jejich tréninkem. Celé vydání bývá v úvodu opatřeno podrobnými vysvětlivkami značení v notách tak, aby bylo možné jasně dodržet zápis, a řešit tak správně dané technické pasáže, na kterých jsou capriccia postavena.

3.1 Capriccio č. 1

Allegro quasi Presto. 1.
Sulla punto d'arco

Notová ukázka č. 1

První capriccio (dále jen číslo 1, 2, atd.) Allegro quasi Presto v g moll tak obsahuje neustálé střídání smyky mezi dvěma strunami v rychlém tempu, kdy je buď ve spodním nebo vrchním hlasu vedena melodická linka, zatímco protihlas zůstává v prodlevě. Mimo vytříbení grifu rychlého pohybu mezi dvěma strunami v pravé ruce pak lze prohloubit schopnosti držení a střídání několika tónů najednou v ruce levé. Podtitul skladby „Sulla punto d'arco“ pak říká, že celé capriccio má být hráno na samém hrotu smyčce.

3.2 Capriccio č. 2

2.

Andante religioso.

p *mf* *p*

Notová ukázka č. 2

Číslo 2 v tempu *Andante religioso* a tónině *Es dur* začíná zpěvnou dvojhlasou introdukcí s melodickou linkou vedenou ve vrchním hlasu a průchody v basu. Ve střední části pak pod melodií ve vrchním hlasu nalezneme doprovodné harmonie hrané formou rozložených akordů ve velmi rychlých dvaatřicetinách. Čtyřdobý takt celé skladby je v této střední části smykově rozdělen pod půli taktu, a na jeden smyk jsou tak hrány dva tóny melodické linky s případným třetím průchodným, a dvě figury doprovodných arpeggií ve spodních hlasech. Celá tato část působí velmi efektně a jednoduchá melodie zároveň dodává skladbě hravý charakter. Po střední části se vrací opět motiv s introdukce s drobnými odlišnostmi proti úvodu. Následuje opět několik taktů figurací ze střední části a poté opět zpěvná dvojhlasá část, kterou je celé capriccio zakončeno v dynamice *piano pianissimo*.

3.3 Capriccio č. 3

3

Moderato

o.H. 3

*)

10

20

II

III

II

III

Notová ukázka č. 3

Číslo 3 patří k nejožehavějším capricciím A. Piattiho vůbec a obecně platí za jedno z nejobtížnějších. Střídá se zde totiž technika hry oktáv a tercií, a to bezprostředně na ploše jednoho tříosminového taktu v tempu Moderato, tedy poměrně rychle. Na celé této figuře je capriccio postaveno a kromě několika málo taktů ve střední části, které obsahují stupnicové běhy v oktávových souzvucích, tato jednoduchá figura probíhá celým capricciem. Práce se rytmem v třídobém taktu dává capricciu i přes jeho obrovskou technickou náročnost velmi hravý, veselý, až lehce komický charakter a na nejednoho posluchače působí jako například lidová píseň z jarmarku či tancovačky.

3.4 Capriccio č. 4

The image shows a musical score for 'Capriccio č. 4' by Niccolò Paganini. It is in the key of D minor and the tempo is 'Allegretto'. The score is written for a single instrument, likely a violin, and consists of three staves. The first staff begins with a dynamic marking of 'mf'. The music is characterized by its extreme technical difficulty, featuring rapid sixteenth and thirty-second note passages, frequent triplets, and complex fingering. The score includes various performance instructions such as '1.' and '2.' for first and second endings, and '3' for triplets. The number '4' is printed at the top center of the page.

Notová ukázka č. 4

Číslo 4 naopak působí na poslech jako závažná skladba, a ačkoli v celém tomto capricciu téměř nenalezneme například palcovou polohu, je jeho obtížnost ne zrovna malá. Celá skladba totiž probíhá ve dvoj- až trojzvucích a v některých jejích částech jsou dokonce předepsány repetice. Toto capriccio je poměrně náročnou fyzickou zkouškou pro hráče, navíc kvůli neustále se opakujícím motivům, ovšem s drobnými změnami, je poměrně náročné i na paměť. Typickým rytmickým prvkem skladby je pak figura jedné osminové a dvou šestnáctinových not. Capriccio probíhá v tónině d moll a tempu Allegretto. Střední část Poco meno pak běží v paralelní F dur.

3.5 Capriccio č. 5

5

The image displays a musical score for 'Capriccio č. 5'. It consists of three staves of music, all written in bass clef. The key signature has one flat (F major), and the tempo is marked 'Allegro comodo'. The first staff begins with a dynamic marking of *mf*. The music features a mix of legato and staccato playing techniques, with various slurs and accents. The second staff also starts with *mf* and includes a *mf* marking later. The third staff continues the piece with similar articulations. The number '5' is centered above the first staff.

Notová ukázka č. 5

Číslo 5 v tónině F dur a tempu Allegro comodo kombinuje hru rozložených akordů ve smykové variantě legato a v řadovém staccatu. To je velmi častým prvkem použitým právě v tomto capricciu, které je tak intenzivním tréninkem techniky pravé ruky. Podobně jako v čísle 2 pak skladba pokračuje střední částí, kde jsou pod melodickou linkou ve vrchním hlasu hrány rozložené doprovodné akordy. Tentokrát se ale i v těchto střídá legato s řadovým staccatem. Skladba se poté vrací zpět k motivům z úvodu a střídá legato a řadové staccato v rozložených akordech s melodickou linkou v různých hlasech.

3.6 Capriccio č. 6

The image shows a musical score for Capriccio No. 6, marked 'Adagio largamente'. The score is written for two staves, bass and treble, in A major (one sharp) and 3/4 time. The piece is numbered '6' at the top. The notation includes various musical symbols such as slurs, accents, and dynamic markings like 'p' (piano) and 'cresc.' (crescendo). The score is presented in a clean, black-and-white format.

Notová ukázka č. 6

Číslo 6 patří mezi další velmi obtížná capriccia. Tempové označení Adagio largamente a tónina As dur s sebou přinášejí mnohá úskalí. Hráč má za úkol zahrát svázané rozložené akordy v rozsahu několika oktáv jak v legatu, tak v řadovém staccatu. Ve druhé části je pak okolo hlasu, probíhajícím v šestnáctinových hodnotách a s velmi komplikovanými hmaty, navíc ještě hrána melodická linka v rytmických hodnotách větších. Většinu skladby hráč stráví v palcové poloze, na konci se pak z šestnáctinových běhů stávají dvaatřicetinové střídavé tóny pod melodickou linkou ve vrchním hlasu. Po střední části a v samotném závěru skladby se objevují rozložené akordy podobné těm, které zaznívají v úvodu capriccia.

3.7 Capriccio č. 7

Maestoso.
Ben marcato il basso.

Notová ukázka č. 7

Číslo 7 je dalším velmi ožehavým capricciem z toho sešitu. Skladba v tempu Maestoso a tónině C dur stojí na technice pravé ruky, která po celou dobu hraje rozložené akordy v legatu – tedy důsledně cvičí techniku arpeggia přes struny. V levé ruce jsou pak velmi náročné hmaty obsahující melodickou linku a doprovodné tóny. V úvodu je tato melodická linka v basu, ale v průběhu skladby se místy přesouvá i do hlasu vrchního, a je opět prací pravé ruky v rámci pohybu přes struny tuto melodickou linku vytáhnout, aby byla zřetelná pro posluchače. V rámci trojhmatů i čtyřhmatů je pak celé capriccio také skvělým tréninkem levé ruky, která tyto hmaty musí měnit velmi obratně a navíc velmi dbát na správnou intonaci a rozložení hmatu. Capriccio graduje do velmi efektního závěru, kde je pak hráno arpeggio akordu C dur ve velmi široké poloze (přes čtyři oktávy!). Zde se setkáváme i s hranicí rozsahového limitu nástroje.

3.8 Capriccio č. 8

The image shows a musical score for Capriccio č. 8, titled "Moderato ma energico." The score is written in bass clef with a common time signature (C). It consists of three staves of music. The first staff begins with a forte dynamic marking (*f*) and features a series of chords with trills. The second staff continues this pattern, including a double trill marked with a '2'. The third staff features a triple trill marked with a '3' and concludes with two more double trills. The tempo and mood are indicated by the title "Moderato ma energico." and a stylized 'S' symbol at the top.

Notová ukázka č. 8

Velmi populární a obtížné je i číslo 8, kde se střídá technika hraní dvojzvuků a trojzvuků v kombinaci s trylkou. Toto celé probíhá ve velmi výrazné a pro celou skladbu typické rytmické figuraci. Ve střední části je celý tento proces ještě ztížen, když se přidá technika hraní oktáv. Po této střední části se opět vrací část podobná úvodu. Capriccio probíhá v tónině a moll a má tempové označení Moderato ma energico.

3.9 Capriccio č. 9

Notová ukázka č. 9

Číslo 9 se opět věnuje práci při pohybu přes struny v pravé ruce. Tentokrát je tomu tak v tónině D dur a tempu Allegro. Skladba stojí na třiosminové figuře (dvanáctiosminový takt), kdy je na první a třetí osmině této figury vedena melodická linka, a na osmině druhé jsou hrány doprovodné harmonické tóny, obvykle ve dvojjzvuku. Skladba používá střídavý smyk, kdy vždy třetí osminu figury sváže s první osminou figury následující. Předepsáno je v tomto svázání ovšem spiccato, a tak capriccio opět skvěle trénuje pravou ruku. Doprovodné noty bývají obvykle dvojjzvuky na jiných strunách, než je hrána melodická linka, a tak capriccio skvěle trénuje jednak střídání hmatů, a jednak i pohyb přes struny v pravé ruce.

3.10 Capriccio č. 10

Notová ukázka č. 10

Číslo 10 opět cvičí střídání smyku v pravé ruce. Průběh skladby převážně v šestnáctinových hodnotách předepisuje vázání not ve smyku po dvou šestnáctinách. První dvě noty čtveřice jsou hrány legato, druhá dvojice pak spiccato. Capriccio je tedy skvělým nácvikem dalšího grifu pro pravou ruku. Levá ruka pak hraje nelehké běhy i rozložené akordy, velkou část skladby pak v palcové poloze, kterou tedy na tomto capricciu lze také skvěle cvičit. Capriccio probíhá v tónině h moll a má tempové označení Allegro deciso.

3.11 Capriccio č. 11

The image shows a musical score for Capriccio No. 11. It consists of three staves. The top staff is in bass clef with a key signature of one sharp (F#) and a common time signature (C). It begins with the tempo marking 'Adagio' and a dynamic marking 'f'. The middle staff is also in bass clef with the same key signature and time signature, marked 'Allegro' and 'p'. The bottom staff is in bass clef with the same key signature and time signature, marked 'p'. The score includes various musical notations such as slurs, accents, and dynamic markings like 'rall.', 'II', and 'p'. There are also some fingerings indicated by numbers 1, 2, 3, 4, 5.

Notová ukázka č. 11

Číslo 11 otevírá jednořádková několikahlasá introdukce v tempu Adagio. Allegro je pak tempovým označením druhé části, která podobně jako v čísle 1 cvičí pohyb přes struny, tentokrát však mnohem komplikovanějším způsobem. V pravé ruce je jednak hráno legato, a pohyb pravé ruky přes struny je tak prováděn v rámci jednoho smyku. Melodická linka ve vrchním hlase je pak vedena ve dvojzvucích, případně se spodní tón dvojzvuku přesouvá ke spodnímu hlasu a vzniká tak střídavý tón v doprovodné lince. Capriccio je velmi náročné jak pro pravou ruku, která má hodně práce s kontrolou vedení smyku přes struny, tak pro ruku levou, která má za úkol hrát dvojhmaty až trojhmaty, v některých případech se střídavým tónem. Skladba graduje do do pasáže s rozloženými akordy nad prodlevou na prázdné struně g, která je tónikou celé skladby. Opět tedy vzniká hra v široké harmonické poloze. Na samém závěru capriccia zaznívá téměř doslovně úvodní introdukce v tempu Adagio pozměněná tak, aby nekončila na dominantě, jak je tomu v úvodu, ale tónickým akordem G dur.

3.12 Capriccio č. 12

The image shows a musical score for 'Capriccio č. 12' by Allegretto capriccioso. The score is written for violin and consists of three systems of music. The first system starts with a bass clef and a key signature of one sharp (F#), indicating E minor. It begins with a forte (f) dynamic and a mezzo-forte (mf) dynamic, followed by a crescendo (cresc.) leading to a fortissimo (f) dynamic. The second system continues with similar dynamics and includes a 'cresc.' marking. The third system features a variety of dynamics including f, mf, and p (piano), and includes technical markings such as '3 0 3', '3 0 3', '3 0 1.', and '3 0 2.'. The score is characterized by staccato rhythms and technical exercises like triplets and slurs.

Notová ukázka č. 12

Poslední skladbou tohoto sešitu je číslo 12, kombinující několik technických záludností najednou. Svým až tanečním charakterem, třídobým rytmem v tempu Allegro capriccioso a tóninou e moll může připomínat například menuet. Hlavním technickým prvkem tohoto capriccia je řadové staccato, které je použito v nejrůznějších podobách, například při vedení melodie, jako průchod k dalšímu melodickému tónu i v rámci harmonických postupů. Tato technika je kombinována s hraním dvojzvuků a trojzvuků nejčastěji v kombinaci trojzvuku na první osmině taktu (šestiosminový takt) a čtyř šestnáctinových not v řadovém staccatu, ke kterým se v některých pasážích skladby přidávají pod jeden tento smyk i další tóny. Lze říci, že celé capriccio je postaveno na střídání různých technických prvků s řadovým staccatem, které se objevuje v průběhu celé skladby, například i v kombinaci s technikou hraní přirozených a umělých flažoletů. Z toho vyplývá, že celá skladba je velmi náročná jak pro pravou ruku, která musí neustále velmi bryskně střídat řadové staccato s různými jinými smyky, tak i pro ruku levou, která má za úkol hrát spoustu technických prvků, jako trojzvuky, flažolety, akordové rozklady či běhy v palcové poloze.

Většina capriccií má podobu třídílné formy, tedy úvodní část, střední část s lehce odlišnou prací s motivem a návrat úvodní části, buď doslovně zopakované, či pozměněné, dále pak zakončení skladby, tedy codu. U některých capriccií se úvodní motiv vrací vícekrát během průběhu skladby, nikoli však takovým způsobem, aby se skladba dala označit například za rondo. Řekněme ovšem, že pro současnou praxi ve hře na violoncello nejsou formy těchto capriccií zdaleka to nejpodstatnější. Díváme se na dvanáct skladeb, které nabízí tak rozmanitý výčet technických cvičení pro obě ruce, že studium tohoto díla je možné po celý život aktivního hráče a tento opus může být nápomocen při prohloubení celkové technické úrovně interpreta snad ve všech ohledech.

Závěr

Že se žádné jiné z děl tohoto skladatele a virtuóza své doby do světového repertoáru nezařadilo, je přinejmenším pozoruhodné.

Jeden z možných důvodů tohoto faktu popisuje kupříkladu i Ivan Měrka: „...Celá Piattiho tvorba je vhodná pro studijní účely bohatou violoncellovou technikou, která však mnohdy převládá nad uměleckou hodnotou...“⁶⁴

Nejen z citace Ivana Měrky, ale i z běžné praxe, případně z rozhovorů s osobnostmi současné české violoncellové scény (interprety, pedagogy a studenty) vyplývá, že skladby A. Piattiho se do obecně užívaného světového repertoáru nezařadily proto, že zkrátka na úroveň tohoto repertoáru nedosahují svou uměleckou kvalitou.

Svědčí o tom i fakt, že byť lze ve výše uvedeném výzkumu v druhé kapitole nalézt nemalé množství příležitostí, kde by se teoreticky díla A. Piattiho dala využít a naprosto by odpovídala vypsáním podmínkám, v praxi je v naprosté drtivé většině případů nikdo z hráčů – uchazečů soutěží, konkurzů a přijímacích řízení – nevyužívá. Hráči se soustředí na jiná díla, která se do světového repertoáru zařadila a jsou v praxi běžně užívána.

V oblasti romantických koncertů a koncertů 20. století (tato dvě období bývají v požadavcích velmi často spojena) jsou to především Koncert h moll op. 104 Antonína Dvořáka (1841 – 1904), Koncert a moll op. 129 Roberta Schumanna (1810 – 1856), Koncert e moll op. 85 sira Edwarda Elgara (1857 – 1934), či Koncert č. 1 Es dur op. 107 Dmitrije Šostakoviče (1906 – 1975). O něco menší zastoupení pak má např. Koncert d moll Édouarda Lala (1823 – 1892), Koncerty č. 1 a 2 Bohuslava Martinů (1890 – 1959), kvůli svému rozsahu a náročnosti pak Symfonie-Koncert e moll op. 129 Sergeje Prokofjeva (1891 – 1953), naopak kvůli své jednovětosti Koncert a moll. op. 33 Camilla Saint-Sëse (1835 – 1921). Zároveň jsou do této skupiny obvykle řazeny také Variace na rokokové téma op. 33 P. I. Čajkovského, které se od koncertů liší svou formou, ale svou technickou náročností a požadavky na vyspělost interpreta se jim zcela rovnají. Koncert e moll op. 85 E. Elgara je zároveň jediným dílem pro violoncello, které je od tohoto autora známo a jeho pozice na poli světové literatury je svým způsobem srovnatelná s Capriccii op. 25 A. Piattiho – tedy pozice jediného známého díla daného autora.

V oblasti sonát z období romantismu a 20. století jsou pak obvykle užívány např. Sonáta g moll op. 19 Sergeje Rachmaninova (1873 – 1943), Sonáta A dur Césara Francka (1822 – 1890), Sonáty č. 1 e moll op. 38 a č. 2 F dur op. 99 Johannese Brahmsa (1833 – 1897),

---

64 Ivan Měrka. *VIOLONCELLO dějiny, literatura, osobnosti*. Ostrava: MONTANEX, 1995. s. 300

Sonáta d moll op. 40 D. Šostakoviče, Sonáty č. 1, 2, 3 B. Martinů nebo Sonáta c moll op. 119 S. Prokofjeva. O něco menší zastoupení má např. Sonáta d moll Clauda Debussyho (1862 – 1918), či Sonáta a moll op. 36 Edwarda Griega (1843 – 1907).

Co se týče drobných přednesových skladeb, výčet těch běžně používaných je velmi rozsáhlý, neboť je v současné době celá řada dostupných možností, jaké skladby zvolit. Ani zde ovšem nefigurují žádná díla A. Piattiho, byť takových skladeb v katalogu jeho děl nalezneme desítky.

A. Piatti však nebyl jediným violoncellistou a skladatelem, jehož díla pro violoncello dnes ve světovém repertoáru nenajdeme. Stejný osud potkal literaturu Jacquese Offenbacha (1819 – 1890)⁶⁵, který byl vynikajícím a ve své době velmi slavným a uznávaným violoncellistou. I jeho skladatelská tvorba zahrnuje celou řadu děl pro violoncello, která postupem času upadla v zapomnění. Současná violoncellová literatura tak zná jen převážně jeho komorní violoncellovou tvorbu, konkrétně jeho Violoncellová dua op. 49 – 54, a dále jeho Grand duo concertant op. 34 č. 1. J. Offenbach se ve své skladatelské tvorbě však, na rozdíl od A. Piattiho, zdaleka nezabýval jen tvorbou pro violoncello. Tato ostatní jeho díla do světového repertoáru prorazila o poznání lépe a J. Offenbacha lze považovat za slavného skladatele, jehož dílo je užíváno velmi četně. Jsou to například jeho operní a operetní díla.

I největší skladatelská díla světově proslulého violoncellisty D. Poppera dnešní světový repertoár nezná. Jméno tohoto autora je dnes spojeno především s kategorií etud vysoké technické úrovně (např. Vysoká škola op. 73), drobných skladeb virtuózního charakteru (např. Tanec elfů op. 39) a menších přednesových skladeb (např. Uherská rapsodie op. 68). Koncerty pro violoncello a orchestr a koncertantní fantazie D. Poppera dnes ve světovém repertoáru budeme hledat jen těžko. V souvislosti s Českou republikou stojí za zmínku jméno hudebníka a pedagoga Jiřího Hoška (* 1955), který se celoživotně dílem D. Poppera zabývá, jak po stránce interpretační, tak po stránce teoretické, a literaturu D. Poppera tím u nás poměrně zviditelnil. Obecně lze však říci, že violoncellová literatura D. Poppera je celkově užívanější i známější, než violoncellové kompozice A. Piattiho.

Závěrečné stanovisko je tedy zcela jasné. A. Piatti možná ve své době proslul nejen jako slavný virtuóz, ale i jako skladatel, který své kompozice sám interpretoval na velmi vysoké

---

65 Ivan Měrka. *VIOLONCELLO dějiny, literatura, osobnosti*. Ostrava: MONTANEX, 1995. s. 292 - 294

úrovni. Působením času ale jeho díla zanikla, neboť jeho skladatelská tvorba upřednostňovala technickou stránku děl před uměleckou kvalitou, což celkovou hodnotu těchto děl činilo dostatečně nízkou na to, aby se na špičku světového repertoáru nedostala. Souviselo to jistě i s tím, že A. Piatti tato díla komponoval na míru sám sobě. Technická úroveň těchto děl je však taková, že dílo zaměřené právě převážně na tuto oblast se na vrcholu světového repertoáru udržet mohlo. Světový repertoár pro violoncello tak v současnosti z pera A. Piattiho zahrnuje „pouze“ 12 capriccií op. 25. Uvozovky v tomto případě naznačují, že byť se jedná o jeden jediný sešit obsahující 12 capriccií nejvyšší technické úrovně, je přesah funkčnosti tohoto díla takový, že se dílo dokázalo udržet na předních místech světové literatury řádově po staletí. Obor literatury užívá pro takové autory a jejich (obvykle jedno) dílo ne zcela odborný pojem „autor jedné knihy“. Tento termín označuje autory, jejichž tvorba je sice rozsáhlá a kteří za svůj život napsali řadu literárních děl, z nichž ovšem pouze jedno se dokázalo prosadit na poli světové literatury. O to větší je ale obvykle přesah tohoto díla a jeho proslulost je obvykle schopna suplovat slávu za několik děl najednou (je takto označován např. William Styron ((1925 – 2006)) v souvislosti se svým jediným světově proslulým románem *Sophiina volba*). Tímto způsobem bychom mohli označit i A. Piattiho, a při pokusu o přenesení tohoto termínu do hudební oblasti bychom tak mohli s jistou mírou nadsázky říci, že je „autorem jednoho sešitu“. Míněno tímto je samozřejmě 12 capriccií op. 25. Toto dílo je nesporným důkazem, že autor sám dokázal na dvanácti ne dlouhých skladbách prověřit interpretovu technickou zdatnost, přinutit interpreta hledat hranice technických možností nástroje a prohloubit technickou zdatnost svých studentů, což obecně zvýšilo úroveň jejich výkonů; toto dílo A. Piatti komponoval až v době, kdy začal aktivně pedagogicky působit na Královské akademii v Londýně (historické prameny uvádějí jako datum vzniku tohoto díla rok 1865). Tato fakta o funkčnosti těchto jeho capriccií nicméně platí dodnes. Není proto politováníhodné, že sešit 12-ti capriccií pro violoncello op. 25 je jediným dílem literatury A. Piattiho, které je užívané v praxi. Je časem prověřeno a k dnešnímu dni jasně prokázáno, že je to bez pochyby to nejlepší, co tento autor mohl violoncellovému světu dát.

„Všichni mi jen říkají, že mám skvělý nástroj“ (A. Piatti)

Seznam literatury

Knižní prameny

- BÄCHI, Julius. *Von Boccherini bis Casals*. Zürich: Panton-Verlag, 1961. s 48.
- HANOUSEK, Petr a HYPŠ, Jakub. *Beethovenův Hradec: Hudební medailon zámku Hradec nad Moravicí*. Opava: Matice Slezská, 2014. ISBN 978-80-86887-22-7
- HAVLÍK, Bedřich. *Dějiny a literatura violoncella (stručný přehled)*. Brno: Janáčkova akademie múzických umění v Brně, 2002. Vydání druhé. ISBN 80-85429-65-9
- MĚRKA, Ivan. *VIOLONCELLO dějiny, literatura, osobnosti*. Ostrava: MONTANEX, 1995. s. 292-294. 300-301. ISBN 80-85780-05-4
- MERSEBURGER, Max. *Das Violoncello und seine Literatur*. Díl II., Die Violoncello-Literatur. Lipsko: Verlag von Carl Merseburger, 1920. s. 39
- WASIELEWSKI, Waldemar von. *Das Violoncell und seine Geschichte*. Lipsko: Druck und Verlag von Breifkopf & Härtel, 1911. s. 122.

Elektronické prameny

- *Alfredo Piatti official website* [online]. 2004 [cit. 24. 3. 2019]. Dostupné z: <http://www.alfredopiatti.com>.
- *ARD International Competition* [online]. 2019 [cit. 26. 3. 2019]. Dostupné z <https://www.br.de/ard-music-competition/index.html>.
- *Associazione Alfredo Piatti* [online]. 2015 [cit. 25. 3. 2019]. Dostupné z: <http://www.alfredopiatti.it>
- *Cello competition Prague 2019* [online]. 2019 [cit. 26. 3. 2019]. Dostupné z <https://www.cellocompetition.com/>.

- *Heranova violoncellová soutěž* [online]. 2009–2019 [cit. 26. 3. 2019]. Dostupné z <http://www.hvsuo.cz/>.
- *Hra na violoncello* [online]. 2015 [cit. 26. 3. 2019]. Dostupné z <http://hf.jamu.cz/studium/obory/violoncello.html>.
- *Hra na violoncello* [online]. 2019 [cit. 26. 3. 2019]. Dostupné z <https://konzkm.cz/oddeleni-konzervatore/smyccove-nastroje-a-harfa/violoncello/>.
- *Konzervatoř Plzeň* [online]. 2007 [cit. 26. 3. 2019]. Dostupné z <http://www.konzervatorplzen.cz/talentova-zkouska-violoncello.php>.
- *Konzervatoř Teplice* [online]. 2017 [cit. 26. 3. 2019]. Dostupné z <https://www.konzervatorteplice.cz/index.php?type=Post&id=63&ref=blog>.
- *List of works by Carlo Alfredo Piatti* [online]. 2019 [cit. 24. 3. 2019]. Dostupné z https://imslp.org/wiki/List_of_works_by_Alfredo_Carlo_Piatti.
- *Naše studijní programy a obory* [online]. 2019 [cit. 26. 3. 2019]. Dostupné z <https://www.osu.cz/studijniobory/>.
- *Požadavky k talentové zkoušce* [online]. 2016 [cit. 26. 3. 2019]. Dostupné z <http://www.jko.cz/files/files/TZ/violoncello.pdf>.
- *Požadavky k talentové zkoušce* [online]. 2019 [cit. 26. 3. 2019]. Dostupné z: <https://konzervatorbrno.eu/index.php?m=24>.
- *Požadavky k talentové zkoušce* [online]. 2019 [cit. 26. 3. 2019]. Dostupné z <http://www.konzervatorpardubice.eu/prijimaci-rizeni/talentove-zkousky>.

- *Přijímací řízení* [online]. 2019 [cit. 26. 3. 2019]. Dostupné z <https://www.hamu.cz/cs/studium/prijimaci-rizeni/>.
- *Queen Elisabeth Competition* [online]. 2009 [cit. 26. 3. 2019]. Dostupné z <http://cmireb.be/cgi?lg=en&pag=1677>.
- *Speciální část zkoušky* [online]. 2019 [cit. 26. 3. 2019]. Dostupné z http://www.prgcons.cz/zkousky_specialni.
- *Talentová přijímací zkouška violoncello* [online]. 2015 [cit. 26. 3. 2019]. Dostupné z <http://www.konzervatorcb.cz/index.php/prijimaci-a-talent-zkousky/30-talentova-prijimaci-zkouska-violoncello>.
- *The XVI International Tchaikovsky Competition* [online]. 2019 [cit. 26. 3. 2019]. Dostupné z <https://tchaikovskycompetition.com/en>.
- *Violoncello* [online]. 2019 [cit. 26. 3. 2019]. Dostupné z <https://www.konzervatorolomouc-kea.cz/pro-uchazece/prijimaci-rizeni/violoncello>.

Osobní prameny

- ANTONY, Bohumil, tajemník ČSKH & orchestrální konkurzy. *Citace dopisu* [elektronická pošta]. Message to: bohumil.antony@ceskafilharmonie.cz. 15. 1. 2019 [cit. 18. 3. 2019]. Osobní komunikace.
- DIETZ, Roman, Mgr., ředitel Severočeské filharmonie Teplice. *Citace dopisu* [elektronická pošta]. Message to: dietz.sev.filharmonie@seznam.cz. 7. 1. 2019 [cit. 21. 3. 2019]. Osobní komunikace
- JÍRKOVÁ, Zdenka, tajemnice Komorní filharmonie Pardubice. *Citace dopisu* [elektronická pošta]. Message to: jirkova@kfpar.cz. 8. 1. 2019 [cit. 21. 3. 2019]. Osobní komunikace.

- KLENOROVÁ, Pavla, asistentka ředitele. *Citace dopisu* [elektronická pošta]. Message to: p.klenorova@fok.cz. 7. 1. 2019 [cit. 18. 3. 2019]. Osobní komunikace.
- KYSELOVÁ, Kateřina, marketing, vedoucí produkce. *Citace dopisu* [elektronická pošta]. Message to: kyselova@jcfilharmonie.cz. 17. 4. 2019 [cit. 17. 4. 2019]. Osobní komunikace.
- LIPENSKÁ, Lenka, ředitelka soutěže. *Citace dopisu* [elektronická pošta]. Message to: lenka.lipenska@email.cz. 28. 3. 2019 [cit. 29. 3. 2019]. Osobní komunikace.
- SLÁDEČEK, Jan, koncertní mistr Filharmonie Brno. *Citace dopisu* [elektronická pošta]. Message to: jsladeczek@chello.cz. 19. 3. 2019 [cit. 21. 3. 2019]. Osobní komunikace.
- ŠABACKÝ, Pavel, koncertní mistr orchestru Národního divadla Praha. *Citace dopisu* [elektronická pošta]. Message to: pavel.sabacky@gmail.com. 17. 4. 2019 [cit. 17. 4. 2019]. Osobní komunikace.

Seznam příloh

Obrázky

- Obrázek č. 1: Alfredo Piatti s violoncellem. In: CELLOHEAVEN. *Alfredo Piatti, Cellist* [online]. Montagnana Books 2019 [vid. 21. 4. 2019]. Dostupné z: <http://www.cello.org/heaven/bios/piatti/lgpiatti.htm>.

Notové ukázky

- Notová ukázka č. 1: *Capriccio č. 1 (úryvek)*. In: PITATI, Alfredo. *12 Caprices for cello solo op. 25*. Moskva: Muzgiz, 1959. Kód 27776. s. 2.
- Notová ukázka č. 2: *Capriccio č. 2 (úryvek)*. In: PITATI, Alfredo. *12 Caprices for cello solo op. 25*. Moskva: Muzgiz, 1959. Kód 27776. s. 4.
- Notová ukázka č. 3: *Capriccio č. 3 (úryvek)*. In: PITATI, Alfredo. *12 Caprices for cello solo op. 25*. Moskva: Muzgiz, 1959. Kód 27776. s. 6.
- Notová ukázka č. 4: *Capriccio č. 4 (úryvek)*. In: PITATI, Alfredo. *12 Caprices for cello solo op. 25*. Moskva: Muzgiz, 1959. Kód 27776. s. 8.
- Notová ukázka č. 5: *Capriccio č. 5 (úryvek)*. In: PITATI, Alfredo. *12 Caprices for cello solo op. 25*. Moskva: Muzgiz, 1959. Kód 27776. s. 10.
- Notová ukázka č. 6: *Capriccio č. 6 (úryvek)*. In: PITATI, Alfredo. *12 Caprices for cello solo op. 25*. Moskva: Muzgiz, 1959. Kód 27776. s. 14.
- Notová ukázka č. 7: *Capriccio č. 7 (úryvek)*. In: PITATI, Alfredo. *12 Caprices for cello solo op. 25*. Moskva: Muzgiz, 1959. Kód 27776. s. 16.
- Notová ukázka č. 8: *Capriccio č. 8 (úryvek)*. In: PITATI, Alfredo. *12 Caprices for cello solo op. 25*. Moskva: Muzgiz, 1959. Kód 27776. s. 20.
- Notová ukázka č. 9: *Capriccio č. 9 (úryvek)*. In: PITATI, Alfredo. *12 Caprices for cello solo op. 25*. Moskva: Muzgiz, 1959. Kód 27776. s. 22.
- Notová ukázka č. 10: *Capriccio č. 10 (úryvek)*. In: PITATI, Alfredo. *12 Caprices for cello solo op. 25*. Moskva: Muzgiz, 1959. Kód 27776. s. 24.
- Notová ukázka č. 11: *Capriccio č. 11 (úryvek)*. In: PITATI, Alfredo. *12 Caprices for cello solo op. 25*. Moskva: Muzgiz, 1959. Kód 27776. s. 28.
- Notová ukázka č. 12: *Capriccio č. 12 (úryvek)*. In: PITATI, Alfredo. *12 Caprices for cello solo op. 25*. Moskva: Muzgiz, 1959. Kód 27776. s. 30.